

Tóth Valéria a Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszékének egyetemi tanára, az MTA doktora. 1995-ben végzett egyetemünkön magyar–történelem szakon, 2002-ben adjunktussá, 2010-ben docenssé, 2016-ban egyetemi tanárrá nevezték ki. A Magyar nyelv- és névtörténeti akadémiai kutatócsoport tudományos főmunkatársa, 2023-tól vezetője, a Magyar Nemzeti Helynévtár Program tudományos vezetője.

Fő kutatási területe a történeti hely- és személynévkutatás, a magyar nyelvtörténet. PhD- értekezését történeti névtanból írta (*Névrendszertani*

vizsgálatok a korai ómagyar korban). Habilitációs dolgozatán alapuló monográfiája *Településnevek változástipológiája* címmel jelent meg. Akadémiai doktori értekezését *Személynevek és helynevek rendszerkapcsolatai a régi magyar nyelvben* címmel védte meg 2016-ban. Ebből két könyve született: *Személynévadás és személynévhasználat az ómagyar korban* (2016) és *Személynévi helynévadás az ómagyar korban* (2017) címmel.

Emellett társszerzője a *Helynévtörténeti adatok a korai ómagyar korból* című sorozatnak, amelyben eddig négy rész látott napvilágot, valamint a *Korai magyar helynévszótár* első kötetének. Társszerzőként monográfiát jelentetett meg angol és magyar nyelven a magyar helynevekről a hamburgi Buske Verlag és a budapesti Gondolat Kiadó gondozásában Hoffmann Istvánnal és Rácz Anitával közösen (*History of Hungarian Toponyms*, illetve *Régi magyar helynévadás. A korai ómagyar kor helynevei mint a nyelvtörténet forrásai*). Számos más, rangos magyar és külföldi folyóiratban megjelent publikációja szintén elsősorban a névtan és nyelvtörténet témakörében készült. Ez idáig 131 publikáció fűződik a nevéhez, ebből 13 könyv. Hivatkozásainak száma meghaladja a másfél ezret.

Tóth Valéria részt vesz a Magyar Digitális Helynévtár munkálataiban, valamint egy uráli nemzetközi névkutató programban. Az ehhez kapcsolódó folyóirat, az *Onomastica Uralica* szerkesztője. A 2017-ben tartott nemzetközi névtani kongresszus tudományos szervezőbizottságának koordinátora volt.

Tóth Valéria rendkívül eredményes a tehetséggondozás területén is. Eddig heten szereztek irányításával PhD-fokozatot, 54 szakdolgozatnak volt vezetője, tíz diákköri dolgozatot irányított, tanítványai az OTDK-konferenciákon négy első és négy második helyet szereztek. Tóth Valéria jelenleg a Debreceni Egyetem Nyelvtudományi Doktori Iskolájának a vezetője, egyben a magyar nyelvészeti alprogram vezetője is. A BTK Doktori Tanácsának és a Habilitációs Tanácsának is tagja.

Számos magyar és nemzetközi szakmai és közéleti bizottság munkájában vesz részt, ezek közül a legfontosabbak: a Nemzetközi Névtudományi Társaság (International Committee of Onomastic Sciences) vezetőtestületének tagja; az MTA Nyelvtudományi Bizottságának tagja; az MTA Magyar Nyelvészeti Munkabizottságának elnöke; az MTA Magyar Nyelvi Osztályközi Állandó Bizottságának tagja; az MTA I. Osztályának köztestületi képviselő tagja; az MTA Lendület Zsúri Bölcsész- és Társadalomtudományi Szekció tagja; a Magyar Nyelvtudományi Társaság Névtani tagozatának elnöke; a Bolyai János Kutatói Ösztöndíj szakértői kollégiumának tagja.

Tóth Valéria számos díj birtokosa is: Gombocz Zoltán-díj, Kiss Lajos-díj, OTDK Mestertanár Aranyérem, a Debreceni Egyetem Pro Cura Ingenii Díja, a Debreceni Egyetem Publikációs Díja.

A DAB vezetése munkáját DAB Plakett odaítélésével ismeri el.